

Bijlage 3

Voorstel extra activiteiten vestiging Carnisselande

Inleiding:

Om de expertise en samenwerking tussen bibliotheek, gemeente en andere instellingen op het gebied van leesbevordering, informatie, preventie laaggeletterdheid en participatie zo goed mogelijk te kunnen blijven borgen is een keuze gemaakt voor onderstaande doelgroepen

- ❖ **Kinderen van 0-4 jaar, pedagogisch medewerkers en ouders**
- ❖ **Kinderen van 4-12 jaar, leerkrachten en ouders**
- ❖ **Jongeren van 13 jaar, leerkrachten en ouders**
- ❖ **Ouderen vanaf 65+ en activiteitenbegeleiders**
- ❖ **Laaggeletterden via VE instellingen/Primair Onderwijs/VO onderwijs**

Opzet document

Bij iedere doelgroep wordt de groep die hen direct beïnvloedt (ouders/opvoeders/leerkrachten etc) meegenomen.

Bij iedere doelgroep wordt de doelstelling omschreven. Daarna volgt een productbeschrijving en wordt via een schema inzichtelijk gemaakt welke productonderdelen voor welke groepen inzetbaar zijn.

NB: voor alle producten geldt dat hier in overleg met instellingen eigen keuzes in gemaakt kunnen worden. Uitgangspunt is dat er samen met de instellingen gekeken wordt op welke gebieden en voor welke doelgroepen er ondersteuning gewenst is.

Doelgroep 1:

- ❖ Baby's, peuters en kleuters in de leeftijd van 0-4
- ❖ Ouders/verzorgers
- ❖ Pedagogisch medewerkers
- ❖ Peuterspeelzalen/kinderdagverblijven
- ❖ Consultatiebureau

Partners:

- ❖ Gemeente (levert NAW gegevens aan van pasgeboren baby's)
- ❖ Stichting Lezen (verantwoordelijk voor implementatie en verstrekt in opdracht van OC&W subsidie)

Doel:

Doorgaande leeslijn, ontwikkelen, stimuleren en blijvend bevorderen van leesplezier aan baby's
Ondersteunen ouders/opvoeders, pedagogisch medewerkers
Preventie laaggeletterdheid, ondersteunen bij tweetalige opvoeding en taalarme gezinnen

Producten:**Boekstart**

Boekstart is een landelijk leesbevorderingprogramma (onderdeel Kunst van Lezen, OC&W) voor baby's. Het doel is om ouders van baby's intensief met kinderboeken en het voorlezen daarvan in aanraking te brengen door ze actief te binden aan de plaatselijke Openbare Bibliotheek (*voor tussentijds verslag zie*).

Boekstart in de Kinderopvang

Het, momenteel lopende, vervolgprogramma *Boekstart in de Kinderopvang* is erop gericht om als bibliotheek professioneel samen te werken met kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. De bibliotheek positioneert zich als partner op het gebied van taal en leesbevordering. Ouders worden hier met nadruk bij betrokken.

In het kader van dit vervolgprogramma is de training Voorlees coördinator in de kinderopvang ontwikkeld. De training is door het Bureau Kwaliteit Kinderopvang (BKK) opgenomen in hun lijst met opleidingen. De training wordt verzorgd door gecertificeerde trainers vanuit de bibliotheeksector en bestaat uit drie dagdelen en een terugkombijeenkomst op een later moment.

Bibliotheek is verantwoordelijk voor:

Uitwerking onderdelen Boekstart	Ouders/opvoeders	Pedagogisch medewerkers	consultatiebureaus	Peuterspeelzalen en kinderdagverblijven
0	Boekstart koffer met het eerste boek, voorleestips en gratis lidmaatschap voor kind. En korting op het ouderlidmaatschap.	Informatie en een aantal boekstart koffers op KDV met informatie voor ouders.	Brochures en informatie over taalontwikkeling. In overleg met consultatiebureaus staat bij 4 maanden en 7 maanden gesprek taal centraal. Tooncollectie met leuke aantrekkelijke boekjes en voorleestips (ook in andere talen).	Een abonnement op de bibliotheek waarbij ook voor de jongste kinderen boeken aanwezig zijn. Brochures en posters met aandacht voor lezen
0-4	In overleg met KDV en PSZ organiseren van bijeenkomsten over voorlezen, muziek op schoot, boeken, en tweetalige opvoeding.	Cursus Voorlees coördinator Inspiratieavonden Over voorlezen, ter ondersteuning van landelijke activiteit De Nationale Voorleesdagen .	Een tooncollectie voor ouders/opvoeders met achtergrondinformatie, Speciale informatie over tweetalige opvoeding	Basis voor een voorleesplan; specifieke uitwerking van het pedagogische beleidsplan op het gebied van leesbevordering binnen de kinderopvang (wordt gemaakt tijdens cursus voorlees coördinator.

Doelgroep 2:

- ❖ **Leerlingen groep 1-8**
- ❖ Ouders/verzorgers
- ❖ Leerkrachten
- ❖ School

Partners:

- ❖ Stichting Lezen
- ❖ Gemeente
- ❖ Stichting Tobe

Doel:

Het stimuleren van het ontwikkelen van de leesmotivatie en de literaire competentie van kinderen en jongeren. Belangrijk uitgangspunt hierbij is het continu aanbieden van activiteiten en projecten op het terrein van leesbevordering (de doorlopende leeslijn). Met het ontwikkelen van leesmotivatie doelen we op (les) activiteiten die kinderen en jongeren zoveel mogelijk positieve leerervaringen laten opdoen, zodat ze plezier in lezen krijgen en houden.

Ondersteunen ouders en leerkrachten bij lezen

Ondersteunen leerkrachten bij begeleiden taalarme ouders/opvoeders

Producten:**De bibliotheek op school**

De bibliotheek op school is een landelijke aanpak voor het primair onderwijs, waarin bibliotheken en scholen structureel samenwerken aan taalontwikkeling, leesbevordering en mediawijsheid van kinderen. Doel is om kinderen te stimuleren om meer te lezen, op school en thuis.

De bibliotheek op school bestaat uit een aantal bouwstenen, samen met de school wordt bepaald welke bouwstenen nodig zijn. Hiervoor wordt gekeken waar het meest behoefte aan is en of er een bepaalde problematiek op het gebied van lezen op school is. Een belangrijke bouwsteen van de bibliotheek op school is de monitor. De monitor laat zien hoe de school scoort op lezen en mediawijsheid, volgt leen- en leesgedrag van kinderen en het leesklimaat in de klas. Door de gegevens uit de monitor naast de gegevens uit het Cito leerlingvolgsysteem te leggen, kan de school vaststellen of meer lezen daadwerkelijk leidt tot hogere scores op de Cito-toetsen. Uit onderzoek blijkt dat er een positief verband is tussen het lezen van boeken en de Cito-scores op; taal, wiskunde en studievaardigheden (*Kortlever & Lemmens 2012*).

Doedebibliotheek abonnement

De hele school neemt het abonnement Doedebibliotheek af. Op basis hiervan heeft de school het hele jaar door voor ieder kind een boek op school. De boeken kunnen natuurlijk zo vaak geruild worden als nodig. Daarnaast worden de groepen 3 en 6 uitgenodigd voor een groepsbezoek, ontvangt de school voor alle kinderen een kinderboekenweekpakket en is er een adviesgesprek over een onderwerp naar keuze met de lees-media consulent.

Bibliotheek is verantwoordelijk voor:

Uitwerking onderdelen Bibliotheek Op School en Doe De Bibliotheek	leerlingen	Leerkrachten	Ouders/verzorgers	School
Groep 1 - 2	Nationale Voorleesdagen Groepsbezoek, op school of in de bibliotheek Kinderboekenweekpakket Zomer (voor) lezen	Inspiratie-avond Nationale Voorleesdagen Ondersteuning van leesconsulent bij onderdeel lezen in de groep en/of monitor	Ouderavond media-wijs voor Ukkies Ouderavond de leukste voorleesboeken Ouderavond over tweetalig opvoeden	Bibliotheek op school Doe de bibliotheek Thema-collecties
Groep 3 - 4	Groepsbezoek lezen is leuk! Op school of in bibliotheek Kinderboekenweekpakket Zomerlezen	Inspiratie – avond Kinderboekenweek ism Kunstgebouw Ondersteuning van leesconsulent bij onderdeel lezen in de groep en/of monitor	Ouderavond eerste leesboekjes, makkelijk lezen boeken, tips ter ondersteuning bij leesproblematiek Ouderavond over tweetalig opvoeden	Bibliotheek op school Doe de bibliotheek Thema-collecties Makkelijk lezen collectie voor kinderen met leesproblemen.

<p>Groep 5 - 6</p>	<p>Groepsbezoek de digitale Skoolzone: hoe maak ik een werkstuk. Verdiepingslessen op school op aanvraag.</p> <p>Kinderboekenweekpakket</p> <p>Collectie kinderjuryboeken</p> <p>Collectie en lespakket cultuurhistorische canon</p> <p>Zomerlezen</p>	<p>Inspiratie –avond kinderboekenweek ism Kunstgebouw Ondersteuning van leesconsulent bij onderdeel lezen in de groep en/of monitor</p>	<p>Ouderavond over mediawijsheid/digitale boeken door mediacoaches</p> <p>Ouderavond over tweetalig opvoeden</p>	<p>Bibliotheek op school</p> <p>Doe de bibliotheek</p> <p>Thema-collecties</p> <p>Makkelijk lezen collectie voor kinderen met leesproblemen</p>
<p>Groep 7 - 8</p>	<p>Kinderboekenweekpakket</p> <p>Collectie kinderjury boeken</p> <p>Collectie en lespakket cultuurhistorische canon</p> <p>Zomerlezen/ Na de Cito lezen</p>	<p>Inspiratie –avond kinderboekenweek ism Kunstgebouw.</p> <p>Ondersteuning van leesconsulent bij onderdeel lezen in de groep en/of monitor.</p> <p>Collectie kinderjuryboeken</p>	<p>Ouderavond over het belang van blijven (voor) lezen</p> <p>Ouderavond over meidawijsheid/ digitale boeken</p> <p>Ouderavond over tweetalig opvoeden</p>	<p>Bibliotheek op school</p> <p>Doe de bibliotheek</p> <p>Thema –collecties</p> <p>Makkelijk lezen collectie voor kinderen met leesproblemen</p>

Doelgroep 3:

- ❖ **VMBO brugklas**
- ❖ **Leerkrachten**

Partner:

- ❖ **Stichting Lezen**

Doel:

Het stimuleren van het ontwikkelen van de leesmotivatie en de literaire competentie van kinderen en jongeren. Belangrijk uitgangspunt hierbij is het continu aanbieden van activiteiten en projecten op het terrein van leesbevordering (de doorlopende leeslijn). Met het ontwikkelen van leesmotivatie doelen we op (les) activiteiten die kinderen en jongeren zoveel mogelijk positieve leerervaringen laten opdoen, zodat ze plezier in lezen krijgen en houden.

Ondersteunen ouders en leerkrachten bij lezen

Ondersteunen leerkrachten bij begeleiden taalarme ouders/opvoeders.

Producten:**Projecten lezen-informatie- mediawijsheid op brugklas VMBO**

De bibliotheek biedt de brugklas VMBO extra ondersteuning in de vorm van landelijk overgenomen producten en diensten. De school kan kiezen uit een of meerdere producten, ook de lees-media consulent kan ingehuurd worden. Er kunnen ook thema collecties ter ondersteuning van projecten of wisselcollecties ter ondersteuning van de schoolmediatheek worden aangeboden.

De bibliotheek op school voor het VO

In navolging van de bibliotheek op school voor het primair onderwijs wordt landelijk hetzelfde concept voor het VO , en specifiek voor brugklas VMBO ontwikkeld. Ook hier is de monitor een van de meest opbrengstgerichte bouwstenen.

Bibliotheek is verantwoordelijk voor:

Uitwerking onderdelen projecten VMBO en Bibliotheek op School VO	leerlingen	leerkrachten	mediathecaris	ouders
leerlingen Theoretische leerweg	Programma leeskr8! voor leerlingen Gastles mediawijsheid	Programma Leeskr8! Voor leerkrachten Boek&film project Jonge jury pakket	Wisselcollectie/themacollectie/ Ondersteunen bij lezen voor je lijst Advies schoolmediatheek	Ouderavond mediawijsheid Ouderavond ondersteunen bij lezen voor je lijst
Leerlingen Kader/ beroepsondersteunend onderwijs	4you groepsbezoek in de bibliotheek Gastles mediawijsheid	Collectie makkelijk lezen boeken in de groep Boek&Film pakket Jonge Jury pakket	Wisselcollectie/themacollectie/ Ondersteunen bij lezen voor je lijst Advies schoolmediatheek	Ouderavond mediawijsheid Ouderavond ondersteunen bij lezen voor je lijst

Doelgroep 4:

- ❖ **Senioren 65+**
- ❖ **Senioren in zorgcentra**
- ❖ **Activiteitenbegeleiders zorgcentra**

Partner:

- ❖ Voortgezet onderwijs (op gebied van Maatschappelijke Stage)

Doel:

Bevorderen van actieve participatie en deelname aan de samenleving, in het bijzonder op het gebied van lezen, ontmoeten, en toegang bieden tot informatie.

Het kennis maken, toegang bieden, bewust worden en blijven van digitale ontwikkelingen.

Het ondersteunen van activiteitenbegeleiders bij de invulling van het jaaraanbod, op gebied van lezen en informeren.

Producten:

Leeskringen en boekverfilmingen in zorgcentra

Organiseren en faciliteren, in samenwerking met activiteitenbegeleidsters, van leeskringen in zorgcentra. Uitgangspunt is het elkaar attenderen op leuke boeken. In overleg met de begeleidsters en belangstellenden wordt een lijst met boeken samengesteld. Er kan ook gekozen worden voor het thema boekverfilmingen. De bibliotheek levert boeken die verfilmd zijn. Ieder boek wordt dan afgesloten met een filmavond. De bibliotheek levert de film. De boeken en DVD's worden gereserveerd binnen het bibliotheeknetwerk en in overleg gebracht of opgehaald bij een servicepunt.

Thema- en wisselcollecties voor zorgcentra

Samen met de activiteitenbegeleider worden themacollecties (muziek, Nederland, Koningshuis, poëzie, regionale geschiedenis) gereserveerd en in overleg gebracht of afgehaald bij een servicepunt.

Mediawijsheidprogramma's over mogelijkheden en gebruik van iPad, DigiD, OVchipkaart

Media-coaches begeleiden bijeenkomsten over bovenstaande, en mogelijk andere, onderwerpen.

Gamen of informatie over smartphones, begeleid door Maatschappelijke Stagiaires

De bibliotheek begeleidt Maatschappelijke Stagiaires bij het voorbereiden en uitvoeren van bovenstaande programma's.

Jongeren gaan samen met ouderen Wïien in het zorgcentrum, of verzorgen een informatie-bijeenkomst over smartphones.

Bibliotheek is verantwoordelijk voor

Uitwerking onderdelen projecten senioren en	senioren	activiteitenbegeleider	Maatschappelijke stagiaires
Senioren 65+	Aansluiten bij leeskringen	nvt	nvt
Senioren in zorgcentra	<p>Aansluiten bij leeskringen</p> <p>Aansluiten bij onderdelen activiteitenplan</p> <p>Instructie over smartphones, iPad, DigiD, OV Chipkaart</p> <p>Wien met jongeren</p>	<p>Leeskringen opnemen in activiteitenplan</p> <p>Thema/wisselcollectie ter ondersteuning activiteiten</p> <p>MAS stagiaires met thema gamen, instructie smartphones opnemen in activiteitenplan</p> <p>Mediawijsheidprogramma's opnemen in mediawijsheidplan</p>	<p>Ikv maatschappelijke stage</p> <p>bijeenkomst instructie smartphones en of gamen verzorgen.</p>

Doelgroep 5:

❖ Laaggeletterden

Partner:

- ❖ VE instellingen
- ❖ Primair Onderwijs
- ❖ Voortgezet Onderwijs
- ❖ ROC

Doel:

Preventie van laaggeletterdheid

Het informeren en doorverwijzen van laaggeletterden naar bevoegde instellingen voor cursussen, trainingen en opleidingen

Bevorderen van actieve participatie en deelname aan de samenleving, in het bijzonder op het gebied van lezen, ontmoeten, en toegang bieden tot informatie.

Het kennis maken, toegang bieden, bewust maken en blijven van digitale ontwikkelingen.

Producten en diensten voor laaggeletterden aanwezig in andere producten.

De ervaring leert dat de drempel van de bibliotheek voor laaggeletterden hoog is. De bibliotheek zet zich actief in op **preventie** van laaggeletterdheid door de uitvoering van het programma Boekstart en Boekstart in kinderdagverblijven. Een onderdeel van het programma is de bewustmaking van ouders en pedagogisch medewerkers van het belang van voorlezen en taal op jonge leeftijd.

Door het uitvoeren en verzorgen van de training voorlees coördinator en de training interactief voorlezen ondersteunt de bibliotheek kindercentra bij hun pedagogisch beleidsplan op het gebied van voorlezen en taal.

Ook wordt er informatie gegeven die specifiek gericht is op laaggeletterde ouders, ouders worden geïnformeerd en doorverwezen naar instellingen voor cursus en opleiding.

In het primair en voortgezet onderwijs geeft de bibliotheek middels informatie-avonden handvaten aan laaggeletterde ouders en doorverwijzingen naar instellingen.

Producten en diensten gekoppeld aan een bibliotheekvestiging

- ❖ Taal en werkplek voor laaggeletterden, inburgeraars en werkzoekenden
- ❖ Toegang tot en uitleg van oefenwebsites voor NT1 en NT2
- ❖ Toegang tot en uitleg van informatieve websites
- ❖ Gebruik en uitleg van Windows Office pakket
- ❖ Lees- en schrijfcollectie; eenvoudige lees- en informatieve boeken, luisterboeken en de Startkrant (krant met eenvoudig geschreven artikelen en oefeningen).
- ❖ Organiseren van de cursus Klik en Tik, deze cursus is speciaal opgezet voor deze doelgroep en is gericht op het werken met de computer en internet.